

Hva lærer Bibelen om Pinsen?

Th. Mundus

Forord

Onsdag den 1. Mai 1946 holdt undertegnende et foredrag i K.F.U.K sin festsal i København over emnene:

- Hva lærer bibelen om Pinsen?
- Hva er den Hellige Ånds Dåp
- Finnes apostel og profet embete i dag?
- Kan vi på skriftens grunn vente en utgytelse av Den Hellige Ånd og en fornyelse av de ekstatiske nådegaver i denne tid?

Foredraget ble holdt på oppfordring fra flere venner, men undertegnende stod alene med ansvaret for foredraget, både dets timelige og åndelige side. Ingen virksomheter eller krefter stod bak meg. Mange av dem som var på møte har ønsket å lese det på trykk, og på deres anmodning foreligger nå foredraget med noen enkle tilføyelser.

Skriftet overlates nå til leserne med anmodning om å praktisere ordet fra Apg 17:11: *"Men disse var av et edlere sinn enn de i Tessalonika; de tok imot ordet med all godvilje, og gransket daglig i skriftene om det var således som det blev sagt dem."*

November 1946, TH. MUNDUS

PINSEN

Referat av talen

Tekst: Apg 2:1-21

"Og da pinsefestens dag var kommet, var de alle samlet på samme sted. Og med ett kom det en lyd fra himmelen som av et fremfarende veldig vær og fylte hele huset der de satt. Og det viste sig for dem tunger likesom av ild, som skilte sig og satte sig på enhver av dem. Da blev de alle fylt med den Hellige Ånd, og de begynte å tale med andre tunger, alt efter som Ånden gav dem å tale. Nu bodde det i Jerusalem jøder, gudfryktige menn fra alle folkeslag under himmelen. Da nu denne lyd kom, strømmet hopen sammen og blev forvirret, fordi de hørte dem tale enhver på sitt eget mål; og de blev forferdet og undret sig, og sa: Men er ikke alle disse som taler, galileere? Hvorledes går det da til at vi alle hører vårt eget mål, som vi er født i, vi partere og medere og elamitter, og vi som bor i Mesopotamia og Judea og Kappadokia, Pontus og Asia, Frygia og Pamfylia, Egypten og landskapene i Libya ved Kyrene, og vi tilreisende fra Rom, både jøder og tilhengere av jødernes tro, kretere og arabere: vi hører dem tale om Guds store gjerninger på våre tungemål? Men de blev alle

forferdet og var rådvillig, og de sa til hverandre: Hva kan dette være? Men andre sa spottende: De er fulle av søt vin! Da stod Peter frem med de elleve, og løftet sin røst og talte til dem: I jødiske menn og alle I som bor i Jerusalem! Dette være eder vitterlig, og lån øre til mine ord! For disse er ikke drukne, således som I mener; det er jo bare den tredje time på dagen; men dette er det som er sagt ved profeten Joel: Og det skal skje i de siste dager, sier Gud, da vil jeg utgyde av min Ånd over alt kjød, og eders sønner og eders døtre skal tale profetiske ord, og eders unge menn skal se syner, og eders oldinger ha drømmer; ja, endog over mine træler og over mine trælkvinner vil jeg i hine dager utgyde av min Ånd, og de skal tale profetiske ord. Og jeg vil la under skje på himmelen i det høie, og tegn på jorden i det lave: blod og ild og røkskyer; solen skal bli til mørke og månen til blod, før Herrens dag kommer, den store og herlige. Og det skal skje: Hver den som påkaller Herrens navn, han skal bli frelst.”

Emnet som samler oss i aften er: Hva lærer bibelen om Pinsen? Hva er den Hellige Ånds Dåp? Finnes apostel og profet embete i dag? Kan vi på skriftens grunn vente en utgytelse av Den Hellige Ånd og en fornyelse av de ekstatiske nådegaver i denne tid?

Først må jeg be dem være så vennlig å skille sak fra person. Jeg har aldri brukt prekestolen til personlige angrep på et eneste menneske med unntagelse av en eneste gang i min første tid som predikant. Det var bare den ene gang, det var den første, og det var den siste og det blir den siste. Der er ikke noe personlig angrep imot et eneste menneske i det som blir sagt. Vær da vennlig å skille alle personer ut fra selve saken. La meg også få lov til å si at det syn jeg har på de ting som emnet handler om er jeg ikke kommet til på en dag, og jeg har heller ikke kommet sovende til det. Jeg har i 35 år levd med Gud og i denne tid gjennomlevd denne sak for Guds ansikt og i skriftenes lys. Jeg mener derfor at jeg har lov til å tale og fremlegge mitt syn på disse viktige ting for troens husfolk. I min lange arbeidstid som forkynner i Guds rike i flere land har jeg ofte fått besøk av søkende, urolige og spørrende Guds barn, som engstelig og tvilende har sagt: Hva er rett og hva er urett angående disse ting, og hva skal jeg gjøre? Når jeg så har talt med dem, enkeltvis og i mindre kretser, har de sagt: Dette skulle du tale om på et offentlig møte en gang. Som frukt av disse oppfordringer er dette møte kommet i stand i aften.

Vi går nå over til emnets første spørsmål: Hva lærer Bibelen om Pinsen?

Pinsen er en av jødernes syv høytider. Pinse betyr femti, for pinse kom på den femtidende dag etter påskehøytiden. For jødene var pinsen blant annet en minnedag om lovgivningen på Sinai da loven ble skrevet på steintavler, og Israel trådte inn i et nytt forhold til Gud på lovens grunn. Den var også en høstens høytid hvor neken ble høstet inn fra marken (3. Mos 23:15-2). For Guds åndelige Israel i dag, Guds menighet på jorden, er pinsen også en minnedag, som årets andre store høytidsdager. Julehøytiden er en minnefest om Herrens komme til Betlehem. I påsken feirer vi minne om Herrens død på Golgata og seieren påskemorgen over død og grav. Pinsen er en minnedag om Den Hellige Ånds komme til denne verden. Den dag begynte Guds Ånd å skrive Guds Lov på nye tavler, og den dag begynte den store innhøstning av menneskesjeler fra den store verdens åker. Tre tusen sjeler ble høstet inn på pinsedag i Jerusalem. Pinsedag er for Guds menighet den herlige minnedag om disse tre store begivenheter: 1) Den Hellige Ånds komme 2) Loven lagt inn i

menneskets hjerte og sinn ved Den Hellige Ånd 3) Den store innhøstning i Guds rike av 3000 mennesker.

Emnets neste spørsmål er:

HVA ER DEN HELLIGE ÅNDS DÅP?

I dette spørsmål må vi skjelne klart mellom Kristi løfte om Ånden og Faderens løfte. Den siste kvelden den Herre Jesus var samlet med sine venner i nattverdsalen talte han med dem om Den Hellige Ånd og dens gjerning. Summen av Herrens tale var:

1) Den Hellige Ånd kommer fra Faderen (Joh 14: 16-26, Joh 15:26)

2) Den Hellige Ånd er: "En annen talsmann" (Joh 14:16). Talsmann betyr: En som er kalt opp for å hjelpe eller "Trøsteren". Den Herre Jesus hadde vært disiplenes talsmann mens han var sammen med dem på jorden. Han hadde i sannhet aldri vært en sviktende hjelper eller trøster for deres hjerter. Nå skulle han forlate dem og gå tilbake til Faderen. Disiplenes hjerter var fulle av sorg over dette, men da lover Herren dem "En annen talsmann", den Hellige Ånd.

3) Den annen talsmann skal være i dem og bo hos dem for alltid (Joh 14:16-17)

4) Den Hellige Ånds gjerning i dem og hos dem var syvfoldig. Han skal lære dere om all ting, og minne dere om alt det som jeg har sagt dere. Han skal vitne om meg, overbevise verden, veilede dere til hele sannheten, forkynne dere de tilkommende ting. Han skal herliggjøre meg, for han skal ta av mitt og kunngjøre for dere (Joh 14:16-26, Joh 15:26).

Dette var Kristi løfte til sine disipler, og dette løftet innfridde han første påskedagsaften på salen i Jerusalem. (Her ble taleren avbrutt av en lang og kraftig tungetale nede fra salen. Da tydingen kom, var den meget kort, og innholdet var en advarsel til dem som var til stede, om at de ikke skulle høre på taleren, da han var en falsk profet, en åndelig lysslukker med mer. Der ble en del uro i salen, men da roen var gjenopprettet, fortsatte talen)

I den nylig avsluttede påskehøytid hørte de sikkert om Herrens disipler, som første påskedags aften var samlet bak lukkede dører av frykt for jødene. Og mens de var samlet kom Jesus og stod midt i blant dem. Han hilste dem med: "Fred være med dere". Da han hadde sagt dette viste han dem sine hender og føtter. Da ble disiplene glade, da de så Herren. Det var tilgivelsens glede over alle deres synders forlatelse i kraft av det fullbrakte verk på Golgata. Siden vendte Herren seg til dem, åndet på dem og sa: "Motta Den Hellige Ånd".

Var det intetsigende handling og tomme ord i Herrens munn, eller fikk disiplene den Hellige Ånd? Oppfylte Herren der og da det løftet han gav dem kvelden skjærtorsdag. (Fra flere i forsamlingen lød et høylydt nei)

Taleren sa: Ja, absolutt. Det er mulig at noen mennesker har en frelser som de har lært å kjenne som en person som sier en ting, men mener noe annet, men sådan er ikke den Frelser som bibelen omtaler, og som er blitt min personlige Frelser. Han mener hva han sier og skaper hva han nevner. Gud dannet det første menneske av jord. Da den livløse form stod foran ham bøyde han seg over det og blåste livets ånde inn i dets nese, og menneske ble til en levende sjel.

Om Kristus leser vi at han, etter sin oppstandelse, er blitt en "levendegjørende ånd", ikke en "levendegjort ånd", men en ånd som levendegjør (1. Kor 15:45). På salen i Jerusalem stod 1. Påskedag formen og begynnelsen av en ny skapning, de 11 disipler. Den Herre Jesus bøyer seg over dem, i karakter av "en levendegjørende Ånd", ånder på dem og meddeler dem den Hellige Ånd. Han levendegjør dem med Åndens liv. Den Hellige Ånd er fra den stund hos dem og i dem, og de opplever at Kristus er i Faderen, de er i Kristus, og Kristus er i dem (Joh 14:20).

På pinsefestens dag, da den Hellige Ånd kom "over" disiplene ble verden forvirret da de hørte lyden og sa: "Hva kan dette være?" De både så og hørte det (Apg 2). Tidligere, før sin død sa Jesus til disiplene, at han hadde meget å si dem, men de kunne ikke bære det nå (Joh 16:12). Hvorfor kunne de ikke bære det nå? Fordi de ikke hadde den Hellige Ånd i seg, de var ikke blitt levendegjorte mennesker. Men etter sin oppstandelse oppholdt Jesus seg hos dem i 40 dager og talte med dem om det som hørte Guds rike til (Apg 1:3). Da kunne disiplene "bære" det som Jesus hadde å si dem. Hvorfor? Fordi de nå hadde mottatt Den Hellige Ånd. I kraft av den Hellige Ånd, som hadde tatt bolig i dem, kunne de forstå de åndelige sannheter om Guds rike som Herren talte med dem om – som skrevet står: "Ånden ransaker alle ting, også dybdene i Gud, og ingen vet hva som bor i Gud uten Guds Ånd, og vi har fått den Ånd som er av Gud, for at vi skal kjenne det som er gitt oss av Gud (1.Kor 2:10-12).

I de 40 dager talte Jesus også til sine disipler om "Faderens løfte", ikke om sitt eget løfte om Ånden, for den hadde han oppfylt på dem. Han bød dem at de ikke skulle vike fra Jerusalem før de hadde opplevd Faderens løfte (Luk 24:48-52). Herren bruker 3 uttrykk for det som disiplene skulle oppleve pinsedag. Han kaller det å bli "ikledd kraft fra det høye", og kraften skulle være til vitne om ham (Luk 24:49; Apg 1:8). Herren kaller det å "døpes med Den Hellige Ånd" (Apg 1:5). Og disse to ting skulle skje når den Hellige Ånd kom "over" dem. "Jeg sender over dere det som min Fader har lovet" (Luk 24:49). "Den Hellige Ånd skal komme over dere, og dere skal få kraft til å være mine vitner"(Apg 1:8). I sin avskjedstale til disiplene før sin død talte Herren ikke om kraft til tjenesten, og ikke en gang nevnte han at Den Hellige Ånd skulle komme "over" dem. Herren talte om Den Hellige Ånd hos dem og i dem, om hva talsmannen skulle være for og i dem, ikke hva han skulle gjøre ved og gjennom dem i arbeidet og tjenesten. Det hørte til pinseopplevelsen.

HVA SKJEDDE PÅ PINSEFESTENS DAG?

I følge Jesus ord kom den Hellige Ånd "over" de 120 disipler, og de ble døpt Den Hellige Ånd og utrustet med åndelig kraft til tjenesten. Det greske ordet i grunnspråket for dåp er "neddypping", ikke besteking. Den person som blir døpt, blir dyppet ned og inn i et nytt

element: Den Hellige Ånd, og resultatet av denne dåp var: Menigheten – den åndelige, hemmelighetsfulle organisme (ikke organisasjon), som skriften kaller: "Kristi legeme" som han selv er hodet til. Det var dette Paulus mente da han skrev: "Vi er alle døpt med en Ånd til å være ett legeme" (1. Kor 12:13). Før pinsedag var det ingen Kristi menighet på jorden. Da Jesus talte om å bygge sin menighet talte han i fremtidsform og sa: "Jeg vil bygge min menighet" (Matt 16:18). På pinsedag ble menigheten født. Fra å være 120 enkelte troende personlige individer, ble de ved dåpen med Den Hellige Ånd forenet til å være ett legeme, en åndelig organisme, Kristi legemes lemmer. Pinsen er derfor Guds menighets fødselsdag.

Golgata og det mektige ord "fullbrakt" er en kjensgjerning, et verk avsluttet for alle tider. Ingen venter på en gjentagelse av Golgataverket. Ordet "fullbrakt" er et historisk ord. Således er pinsen og kjensgjerningen. Ordet "dåp med Den Hellige Ånd" er et historisk ord. Den Hellige Ånd er kommet og menigheten er en kjensgjerning på jorden. Pinsen gjentas ikke, likeså lite som Golgataverket gjentas. (Her ble taleren på ny avbrutt av lang og kraftig tungetale med samme korte utlegning som før).

Hver eneste gang evangeliet om den korsfestede og oppstandne Frelser lyder og en synder hører det og kommer til Jesus med sin synd, blir han straks delaktig i hva de første disipler fikk i etapper. Han blir opplyst og gjenfødt av Ånden. Hans hjerte blir en bolig for Den Hellige Ånd. Han blir beseglet med den Guds løftes Hellige Ånd. Han blir døpt med den Hellige Ånd til å være et lem på Kristi legeme – for uten Åndens Dåp hører han ikke med til legemet, som ordet i 1. Kor 12:13 sier: "Vi er alle døpt med en Ånd til å være ett legeme". Hvem er det apostelen tenker på med ordet "Vi"? Det er seg selv og menigheten i Korint, men det er flere. Når han skriver adressen på brevet heter det: "Til den Guds menighet som er i Korint og til alle dem som på et hvert sted påkaller vår Herre Jesu Kristi, deres og vår Herres navn (1. Kor 1:2). Om alle de som på ethvert sted påkaller den Herre Jesu Kristi navn sier ordet: "Vi ble alle døpt med en Ånd til å være ett legeme". Tydeligere kan det ikke skrives eller sies, at alle troende mennesker er døpt med den Hellige Ånd.

Det er noen mennesker som har sagt om meg at jeg kan være en god mann, men jeg er ikke ånds døpt. Hvis de er her i kveld kan jeg hilse dem og si at jeg den 20. Desember 1910 ble ånds døpt her i København i et lokale som da var i Mønstergaten. Den kvelden kom jeg til Jesus som en fortapt og ulykkelig synder, og da jeg lå for hans føtter og ba ham om tilgivelse for min synd møtte han meg. Han tilgav og gjenfødte og døpte meg med sin Ånd til å være et lem på hans legeme. Jeg er av Guds nåde frelst og ånds døpt. Det ble jeg den dag jeg ble et omvendt menneske. Det blir alle som når de omvender seg og kommer til Jesus. Hva vil dere si, folk, om de store Guds menn, Åndens kjemper, heltene i Guds rike, som for eksempel George Muller eller Hudson Taylor, som aldri opplevde det man i våre dager kaller Åndens Dåp, eller predikantenes fyrste, C.H Spurgeon, som aldri kunne vitne om en ånds dåp som den som oppleves i våre dager. Var disse store menn ikke gjenfødt, døpt og fylt med Guds Hellige Ånd og kraft? Jo, visst. Det er å vanære Gud når man sier at disse menn ikke var ånds døpte. Den største evangelist som dette århundre har hatt til dags dato var nordmannen Albert G. Lunde. Han førte tusener av sjeler til Herren i Skandinavia og USA. Det var mitt privilegium i 15 år å arbeide i Oslo sammen med ham. Jeg spurte ham en gang om han hadde opplevd noen ånds dåp etter sin omvendelse. Nei, sa han. Og likevel hørte jeg ham preke i Den Hellige Ånds kraft og overbevisning så syndere falt gråtende ned ved korsets fot og ba Gud om nåde. Uten våre dagers "pinseopplevelse" var Lunde både gjenfødt, ånds døpt og salvet med Den Hellige Ånd og hadde kraft til å være vitne om den Herre Jesus. Jeg gjentar derfor at det er skriftens klare lære at et menneske ved sin omvendelse og tro på

Kristus mottar den Hellige Ånd og blir gjenfødt og ånds døpt. Til dem som er av en annen mening i denne forsamling vil jeg rette et spørsmål. Kan dere i de apostoliske brev i Det Nye Testamente, enten av Paulus, Johannes, Peter, Jakob eller Judas, finne ett eneste sted hvor det står direkte eller indirekte: Be, eller søk Den Hellige Ånds Dåp? Den dag dere i skriftene kan vise meg at denne oppfordringen om å søke Åndens dåp rettes til troende mennesker etter pinsedag, den dag skal jeg nedlegge min predikantgjerning og ikke gå opp på en talerstol mer før jeg har fått "Ånds dåpen". I 35 år har jeg lest Bibelen, og jeg har aldri funnet en eneste oppfordring til troende mennesker om etter pinsedag å søke den Hellige Ånd eller Ånds dåpen. Hvorfor finnes ikke det i Bibelen? Fordi alle troende mennesker eier den Hellige Ånd og er døpt med den til å være lemmer på Kristi legeme.

EFESUS OG SAMARIA

Det er mulig at det sitter noen her som i hjertet brenner med et spørsmål angående folket i Samaria og i Efesus (Apg 8 og 19). La meg i det forbigående besvare de spørsmål. De 12 menn i Efesus var disipler av Apollos. De hadde hørt ham forkynne og var kommet til troen på Jesus. Men kapittel 18 forteller oss at Apollos ikke kjente annen dåp enn Johannes dåp (Apg 18:24-26). Han kjente ikke til et fullbrakt verk på Golgata og til oppstandelsen, himmelfarten eller pinsen. Han var en disippel av døperen Johannes. Nå er det en lov i åndens verden som sier at man ikke kan føre andre lenger enn man selv er kommet. Og de 12 menn var ikke kommet lenger enn Apollos. De hadde omvendt seg, bekjent sine synder og var døpt med omvendelsens dåp som Johannes praktiserte. De trodde på han som skulle komme og som Johannes varslet var nær. Da Paulus kom til Efesus og møtte disse menn så han at de manglet noe, og han spurte dem: "Fikk dere Den Hellige Ånd da dere kom til troen?" "Vi har ikke hørt om noen Hellig Ånd", svarte de. Så fikk Paulus vite at de bare kjente Johannes dåp, og så forkynte han dem om Jesus som var komt og hadde brakt seg selv som offer for deres synd på Golgata. Han fortalte dem om Kristi oppstandelse, himmelfart og Den Hellige Ånd. Da trodde de og ble døpt, og så fikk de Den Hellige Ånd. De var ikke frelste mennesker før Paulus møtte dem, for de hadde ikke hørt evangeliet om Jesus Kristus. Men da de hørte sannhetens ord, evangeliet om deres frelse og trodde, da ble det forseglede med Guds løftes Hellige Ånd (Ef 1:13). Et slikt tilfelle med de 12 menn kan ikke forekomme i dag. Evangeliets lys er kommet og skinner for alle ved forkynnelsen. Ingen bruker mer Johannes døperen sin dåp.

Det andre sted er begivenheten i Samaria (Apg 8:15). Der forkynte evangelisten Filip, Kristus. Det ble en stor vekkelse, og folket ble glade for alle de tegn og under som ble gjort. Da de nå trodde Filip som forkynte dem evangeliet om Guds rike og Jesus Kristi navn, lot de seg døpe både menn og kvinner. Disse stod på samme trinn som disiplene etter påskedags aften. De hadde den Hellige Ånd i seg, men han var ikke "falt på noen av dem" (v.16). Det var ikke døpt med Den Hellige Ånd inn i Kristi legeme, som er menigheten. De stod på

mellomstadiet som disiplene etter påsken og før pinsen. Det spørsmål som reiser seg da er ganske naturlig. Hvorfor var den Hellige Ånd ikke kommet over dem eller falt på dem? Svaret er dette: Da Herren var sammen med sine venner, nord i landet på et sted som Cesarea Filippi, sa han til Peter: Du er Peter, og på denne klippe vil jeg bygge min menighet, og jeg gir deg nøklene til himlenes rike (Matt 16). Peter fikk nøkkel makten. Han kunne åpne døren til Guds rike. Det gjorde han på pinsedag for jødene, og 3000 strømmet inn i riket. Nå skulle samaritanene inn, og Peter måtte komme ned fra Jerusalem og lukke opp for dem (Apg 8:14). Apostelen Peter og Johannes la sine hender på dem, og den Hellige Ånd falt på dem. Da ble de døpt med Den Hellige Ånd, de kom inn i riket, i menigheten. Det samme skjedde da den første hedning, Kornelius, skulle frelses og komme inn i Kristi menighet. Han måtte sende bud til Joppe etter Peter. Da han kom og forkynte evangeliet for dem, falt den Hellige Ånd på alle dem som hørte Ordet (Apg 10:44). Peter lukket opp, og de som hørte Ordet strømmet inn i riket, i det Den Hellige Ånd kom til dem og tok bolig i dem og kom over dem. De fikk på samme tid det som disiplene og folket i Samaria fikk i etapper. Nå er døren lukket opp for jøder, samaritaner og hedninger, det vil si for alt det som heter mennesker. Hvem som helst må komme og gå inn. Vi kan derfor med trygghet la paven i Rom beholde St. Peters nøkler. Det er lukket opp, og vi har ikke mer bruk for Peter eller nøklene.

Disse to hendelsene i Samaria og i Cæsarea skjedde sikkert også for å overbevise de troende jøder om at verken samaritaner eller hedning behøvde å gå veien om jødedommen for å bli frest og komme inn i menigheten. Vi skal huske på det skarp skille som var mellom samaritaner, hedninger og jøder. En jøde hadde ikke samkvem med Samaritaner eller hedninger. Det kan vi se av Ordet i Joh 4:9; Apg 10:28. "Samaritaner" var et skjellsord de brukte om Jesus (Joh 8:48). De skulle lære og forstå at hedningene er medarvinger og hører med til legemet, og har del i løftet i Jesus Kristus ved evangeliet (Ef 3:6).

Vårt svar på spørsmålet: Hva er den Hellige Ånds dåp, vil vi oppsummere slik: Dåp med Den Hellige Ånd er et "historisk" ord som peker tilbake på det som skjedde pinsedag da den Hellige Ånd kom til verden og døpte de 120 disipler til å være Kristi legeme. Da nå Ånden er kommet og menigheten født vil pinseunderet ikke gjenta seg. Det er skjedd en gang for alltid (Avbrytelse med tungetale med samme utlegning som før. Taleren bemerket: Det var ikke den slags tungetale de hørte på pinsedag, for da hørte de dem tale om Guds store, veldige gjerninger).

Vårt tredje spørsmål er dette:

Finnes Profet- og Apostelembete i dag?

Vi svarer: Nei.

Om apostel- og profet embetet i menigheten skriver Paulus: " Herren ga oss noen til apostler, noen til profeter, noen til evangelister, hyrder og lærere" (Ef 4:11). Her er det 5 embeter i Guds menighet, og de fem gaver fra den himmelfarne Frelser til sin forsamling. I kap 3 nevnes de to første igjen, apostler og profeter, slik: "Kristi hemmelighet, som i de forrige tidsaldre ikke er blitt kunngjort for menneskenes barn slik som det er nå, åpenbart for hans hellige apostler og profeter i Ånden". Før vi hadde en fullkommen nytestamentlig åpenbaring av alt Guds råd til vår frelse, satte Gud i menigheten apostler og profeter. I gjennom dem og de hellige åpenbarte Gud ved Ånden hele sitt frelsesråd. Den Hellige Ånd veiledet dem til hele sannheten om Kristus – den herliggjorte Kristus for dem. Det den Hellige Ånd åpenbarte

for dem "stykkevis", ble samlet i de apostoliske skrifter og avsluttet med Jesu Kristi åpenbaring på Patmos. La meg nevne noen eksempler. I Hebreerbrevet åpenbarer og herliggjør Den Hellige Ånd, Kristus som vår yppersteprest i himmelen, i Efeserbrevet, Kristus som hodet for menigheten, i Galaterbrevet, som menighetens "rettferdighet" for Gud, ved tro alene. I brevet til menigheten i Filippi åpenbares Kristus og herliggjøres som de troendes liv, eksempel, kraft og fred – i Romerbrevet, som vår store mektige forløser, i Kolosserbrevet, som den ene, i hvem Guds fylde bor, kilden til all sann visdom og kunnskap. I Tessalonikerbrevene åpenbares Kristus som den kommende Freslser. Hans gjenkomst er omtalt i alle kapitler i de to brev. Og slik kunne vi fortsette gjennom hele den nytestamentlige brev litteratur, og dette må være nok.

Når Gud hadde talt ut og åpenbart alt som han ville åpenbare om Sønnen og sitt fresesråd, ble Guds åpenbaring ved apostlene og profetene lagt ned i grunnvollen, side om side med Guds åpenbaring ved Sønnen. Og apostelen skriver om menigheten: "Dere er bygget opp på apostlenes og profetenes grunnvoll, men hovedhjørnesteinen er Kristus Jesus selv" (Ef 2:20). Når Gud har åpenbart sine hemmeligheter ved apostlene og profetene og disse er lagt ned i grunnvollen for Guds hus, som er menigheten, da kan de ikke lenger eksistere i menigheten. De kan ikke kripe opp av grunnvollen og begynne å operere igjen, om man kan bruke et slikt bilde. Gud har talt ut til slekten og har ikke mer å si den. Noe tillegg til Bibelen av nye åpenbaringer fra Gud kommer ikke. Med Jesus Kristi åpenbaringer på Patmos til Johannes slutter Gud sin tale til oss med den alvorlige advarsel: "Dersom noen legger til de profetiske ord i denne bok, på ham skal Gud legge de plager, som er skrevet i denne bok" (Åp 22:18).

Det andre jeg gjerne vil si om dette er: For å være en apostel kreves det en bestemt ting: Man må ha sett Jesus. Da disiplene ventet på salen sa Peter om apostelembetet, som var blitt ledig ved judas sin bortgang: "*Noen menn var sammen med oss hele den tiden Herren Jesus gikk inn og ut blant oss, helt fra begynnelsen, da han ble døpt av Johannes, og til den dagen han ble tatt fra oss opp til himmelen. Nå må en av disse sammen med oss være vitne om at han er stått opp*" (Apg 1:21-22). Paulus var apostel, mens hans embete og myndighet var diskutert og dratt i tvil av falske brødre i Korint. Han skrev da til menigheten: Er jeg ikke apostel? Har jeg ikke sett Herren? Jo, visst. På veien til Damaskus så han den oppstandne, herliggjorte Freslser, og så sterk var herlighetens glans at hans øyne ble blindet. Sist av alle, sier Paulus, ble han sett av meg (1. Kor 15:8). Det har ikke vært noen etter han som har sett den forherligede Guds Sønn uten Johannes på Patmos, men han var apostel fra før. De andre i skriften som kalles for apostler bruker tittelen "Guds sendebud". De bruker det ikke i samme betydning som de 12 apostler. Apostel- og profetembete er opphørt i Guds menighet med den fullkomne åpenbaring som Gud gav dem, og som vi har i vårt Nye Testamente.

Med apostel embetets opphør er det også forbi med den makt og myndighet som Herren spesielt gav apostlene. Til denne makt og myndighet hørte også dette å meddele Den Hellige Ånd ved håndspålegging. Evangelisten Filip var en mann med godt vitnesbyrd og full av Ånd og visdom (Apg 6:3-5). Han var Guds redskap til den store vekkelsen i Samaria, men han kunne ikke ved håndspålegging meddele Den Hellige Ånds fylde og kraft til dem som var kommet til troen. Apostelen måtte komme ned fra Jerusalem og gjøre det. Hvorfor kunne ikke Filip legge hendene på dem og meddele dem "Åndsfylden"? Det synes i våre dager at menn og kvinner, som ikke er tilnærmet så fulle av visdom og ånd som Filip, med letthet kan gjøre det. Hvordan kan det så være at Filip ikke kunne det? Foruten de grunner som er nevnt tror jeg, at skriften lærer, at "åndsmeddelelse" ved håndspålegging bare var gitt

Herrens apostler. Det finnes ikke et eneste sted i alle brevene tale om "Åndsåd- og fylde" ved håndspålegging. Det finnes ikke en eneste oppfordring om håndspålegging for "Åndsåd" til evangelistene, hyrdene, lærerne, de eldste, diakonene eller noen troende. I lys av skriften vil jeg derfor, så alvorlig jeg kan, si til dere: Vokt dere for å la noen legge hendene på dere for Åndsåd og Åndsfylde. Den mann som taler disse ord til dere vet av erfaring hva han taler om og har vært vitne til ting som ingenting hadde med Guds ren, milde Ånd å gjøre.

Vi oppsummerer vårt svar på spørsmålet om Apostel- og profetembetet slik: Apostel- og profetembetet er opphørt med Guds fullkomne åpenbaring i vårt Nye Testamente. Med apostel embetets opphør er også opphørt den apostoliske myndighet og makt ved håndspålegging å meddele den Hellige Ånd. Ved profetembetets opphør er den profetiske gave i menigheten opphørt. Det er nå tilbake 3 embeter: Evangelister som forkynner evangeliet til sjelers frelse, hyrder som hegner og verner om de frelste, lærere som ved undervisning i Ordet taler de frelste til formaning, trøst og oppbygging – men ikke utover det som er skrevet (1. Kor 4:6).

Vårt siste spørsmål er:

KAN VI PÅ SKRIFTENS GRUNN VENDE EN UTGYDING AV DEN HELLIGE ÅND OG EN FORNYING AV EKSTATISKE NÅDEGAVER I DENNE TID?

På skriftens grunn svarer vi et ubetinget: Nei, vi kan ikke.

Da den Herre Jesus talte til disiplene om den Hellige Ånd dåp spurte de ham: "Herre, gjenreiser du på den tid riket for Israel?" (Apg 1:6). Hvorfor spurte de Herren om det i forbindelse med Åndens Dåd? Fordi løftet i profeten Joels bok om åndsutgytelse står i forbindelse med Israels samling og Kristi rikes oppretting på jorden (Joel 2-3). Herren lover ved profeten Joel en utgytelse av den Hellige Ånd over alt kjød, overalt som heter mennesker. Dette løftet ble ikke oppfylt fullkomment på pinsedag. Da ble Ånden bare utgytt over 120 troende mennesker. Åndsutgytelsen var begrenset til dem, men det var begynnelsen til Åndsutgytelsen over alt kjød. Israels stilling til evangeliet om den Messias, som de forkastet og korsfestet, skulle avgjøre om Åndsutgytelsen skulle fullbyrdes. Evangeliet som Peter forkynte Jødene var ikke bare et budskap om Jesus som deres Frelser, men også et budskap om Jesus som deres Messias og hans rikes oppretting på jorden (APG 2:36). Da Jesus fra Nasaret var blant dem utpekte Gud ham som deres Messias ved kraftige gjerninger, tegn og under (Apg 2:22) – men de forkastet ham. Da Jesus var dratt opp til himmelen og evangeliets budskap om ham som Messias ble forkynt, stadfestet Gud denne forkynningen ved tegn og under og kraftige gjerninger for de vantro jødene. Dette vitner de første kapitlene i Apostelgjerningene om. Hadde jødene tatt imot budskapet, fattet et annet sinn og tatt imot Jesus fra Nasaret som deres Frelser og Messias, da hadde Jesus kommet fra himmelen, opprettet riket for Israel og Åndsutgytelsen var blitt fullkommen. Dette sier ordet i Apg 3:18-26; Peter sa til dem: "Og nå, brødre, fatt et annet sinn og vend om for at deres synder må bli utslettet så "husvalelsens tider" kan komme fra Herrens åsyn, og han kan sende den for dere utkårede Messias, Jesus." "Husvalelsens tider", det er skriftens

uttrykk for opprettingen av Kirsti rike i fred og rettferdighet på jorden. Det er den fullkomne oppfyllelsen av profetien hos Joel om utgytelsen av Den Hellige Ånd over alt kjød. Men Israel forkastet på ny sin Messias og fortsatte i sin vantro mot Herren. Da forkastet Gud Israel, slik som de hadde forkastet Messias, og "husvælsens tider" med Åndsutgytelse over alt kjød ble tilbakeholdt og vil ikke bli oppfylt før den Herre Jesus kommer igjen og Israel frelses ved hans åpenbaring i Himmelenes skyer. Da skal djevelen bindes og Kristus bli denne verdens rettmessige konge. Hans overtakelse av makten over verdens riker vil bli etterfulgt av en åndsutgytelse over alt som heter mennesker – i følge profetien hos Joel. Det skal skje "deretter" sier Herren. Vi har ikke i skriften ett eneste løfte, direkte eller indirekte, som lover en åndsutgytelse over folkene før den tid. Evangeliet om synd og nåde forkynnes i Jesu navn. Den Hellige Ånd virker gjennom forkynnelsen på sjelene og alle de, som hører og tror evangeliet, blir frelste. De blir gjenfødt og døpte med Ånden når de kommer til troen. Den Hellige Ånd kan virke mer eller mindre kraftig på de forskjellige steder, i det vi kaller vekkelse, men vi har ikke noe løfte i skriften om store vekkelsestider i denne tidsalders avslutning. Når Herren talte om de siste tider, skildret han et mørkt bilde av verden og av sin menighet. Verden skulle være sunket ned i vantro, usedelighet, lovløshet og vold – den skulle bli lik et åtsel. Guds menighet skulle i de siste dager ha Gudfryktighets skinn, men fornekte dens kraft. Menigheten skulle være lunken. Den skal i selvgodhet og egenrettferdighet lukke sin Frelser ute så han står utenfor menighetens dør og banker på for å komme inn. Herren kan ikke handle gjennom menigheten som et hele, men med dets enkelte lemmer som hører hans røst og åpner for ham (Åp 3:14.20). Ånden fra Noas og Lots dager vil i endens tid gjøre seg gjeldende i verden. Hvor mange sjeler ble frelst i Noas dager? Hvor mange sjeler ble frelst i Lots dager? I de dager var de blitt så overfladiske at de ikke kunne ta en alvorlig sak alvorlig, men slo den hen i spøk (1. Mos 19:14). Gud er mitt vitne at jeg skulle ønske jeg så feil. Ingen skulle glede seg mer over en landsvekkelse enn jeg, men Ordet gir oss intet håp og ingen frimodighet om å be Gud om dette. Til den store dag når Herren kommer igjen vil sjeler bli frelste, men det blir færre og færre ettersom avslutningen nærmer seg. Men Herrens ord lyder likevel til oss alle: Kjøpslå inntil jeg kommer.

Tegn, under og mirakler

Da jødene forkastet evangeliet om Kristus som dere Messias og Frelser forkastet Gud dem og vendte seg til hedningene for av dem å ta seg et folk for sitt navn. Han frelste og kalte Paulus til å være hedningenes apostel og lærer. Herren gav Paulus det evangelium han skulle forkynne for hedningene. Paulus sier: *"Jeg kunngjør dere brødre at det evangelium som jeg forkynte dere ikke er menneskeverk. Jeg har ikke mottatt det eller lært det av noe menneske, men ved Jesu Kristi åpenbaring"* (Gal 1:11-12). Han kaller derfor det evangelium han forkynte "mitt evangelium" (Rom 16:25). Det var ikke det evangelium som Peter forkynte for jødene om Jesus som Messias og Guds rikes oppretting, men det var evangeliet om Guds nåde i Kristus Jesus for fattige syndere av hedning - ætt. Til det evangelium hører ingen andre tegn enn Jonas tegn, det vil si "oppstandelsens tegn" (Matt 12:39-40).

Tegn, under og mirakler ved evangeliets forkynning opphørte derfor litt ette litt, da Herrens arbeid med Israel sluttet. Om dette vitner de siste vers i apostelgjerningene og den siste tid

av Paulus sitt liv. Paulus personlig var plaget av skrøpелighet i legemet (2. Kor 12:10). Hans ekte sønn i troen, Timoteus, kunne hann ikke helbrede for en dårlig mage (1. Tim 5:23). Paulus som en gang kunne helbrede Publius sin Far for blodsykdom og feber (Apg 28:8), måtte siden etterlate sin medarbeider, Trofimus, syk i Milet (2. Tim 4:20)

1. Talen med "andre tunger" på pinsedagen fulgtes av et veldig vær og ildtunger. I Korint var det ikke slike tegn
2. På pinsedag forstod alle hva som ble sagt. I Korint forstod ingen, ikke engang taleren selv. "Ingen forstår det" (1. Kor 14:2).
3. På pinsedag var talen "med andre tunger" for folket. I Korint var talen med tunger for Gud alene. Den som taler med tunger, taler ikke for mennesker, men for Gud. (1. Kor 14:2)
4. Talen med "andre tunger" på pinsedag oppbygget folket, for de sa: "Vi hører dem tale om Guds store gjerninger på vårt eget tungemål. De som talte med tunger i Korint oppbygget seg selv – med mindre tungene ble tydet så menigheten også fikk oppbyggelse av det (1. Kor 14:4-5). I Markus 16:17, et vers med noe tvilsom autoritet, da det er utelatt i noen av de beste håndskrifter finner vi denne profeti: "De skal tale med tunger (eng: oversettelse: nye tunger), men "nye tunger" betyr nødvendigvis ikke "andre tunger". Om en sladre kjerring slutter med sin sladder og begynner å tale om den Herre Jesus har hun fått en ny tunge, men derfor behøver hun ikke å ha fått "en annen tunge". Et mirakel med den dødssyke Epafroditus ville ha vakt "stor røre" i Rom, men Paulus kunne ikke helbrede ham (Fil 2:25-30). Det er ikke dermed sagt at Gud ikke i dag vil helbrede for sykdom ved bønn. Jeg er selv blitt helbredet for sykdom. I mitt hjem har vi prøvd Gud som lege og opplevd hans hjelp. Jeg har selv bedt for syke som har vitnet at de har blitt friske. Men det som vi her mener er: At tegn, under og mirakler ikke mer følger evangeliets forkynning som et tegn for de vantro.

TUNGETALE OG PROFETI OG KUNNSKAPSTALE

Talen "med andre tunger" på pinsedag betyr at disiplene talte på forskjellige språk slik at alle de som var til stede forstod dem på sitt eget tungemål. De ble likevel ikke omvendt ved denne "tungetale", men ved Peters forkynnelse på et språk som alle forstod. Fenomenet med veldig vær og ildtunger, som fordelte seg og satte seg på enhver av dem, var et tegn for jødene på at profeten Joels profeti var i ferd med å gå i oppfyllelse. Pinseunderet med vinden og ilden og "andre tunger" ble aldri gjentatt. De 12 menn i Efesus og de i Kornelius sitt hus talte "med tunger", men ikke med "andre tunger" som på pinsedag. Tungetalen på pinsedag og tungetalen i Korint var meget forskjellig. La oss betrakte forskjellene:

Før menigheten hadde en fullkommen åpenbaring talte Gud til dem gjennom profeti, tungetale med tydning og kunnskaps tale – altså en direkte gudgitt kunnskap av Den Hellige Ånd. Denne tale var "stykkevis", men tiden kom da disse stykker ble samlet til et hele, og vi fikk et "Nytt Testamente". Da var Guds menighet, som den Hellige Ånds tempel, blitt sannhetens søyle og grunnvoll – den fullkomne, endelige sannhet om Gud. Den åpenbaring

av sannheter som ble forkynt ved Sønnen, fortsatte gjennom apostler, profeter og Hellige, og ble avsluttet med Jesu Kristi åpenbaring for Johannes på Patmos. Da den fullkomne åpenbaring var en kjensgjerning opphørte den stykkevis tale, og dermed også disse nådegaver. Paulus skriver: *"Kjærligheten faller aldri bort; men hva enten det er profetiske gaver, da skal de få ende, eller det er tunger, da skal de opphøre, eller det er kunnskap, da skal den få ende. For vi skjønner stykkevis og taler profetisk stykkevis; men når det fullkomne kommer, da skal det som er stykkevis, få ende"*(1. Kor 13:8-10).

Det er i overensstemmelse med kirkehistorien som forteller at de ekstatiske nådegaver forsvant i menigheten i det 3. Århundre. Det finnes ikke ett vers i Guds ord som lover oss en ny Åndsutgytelse og en fornyelse av de ekstatiske nåde gaver før Israel er samlet til sitt land og Kristus kommer i himmelens skyer for å frelse dem og holde dom over nasjonene. Det skal skje "deretter", sier Herren, at jeg vil utgyte min Ånd over alt kjød og deres sønner og deres døtre skal tale profetiske ord (Joel 3).

EDVARD IRVINGS-BEVÆGELSEN

Omkring 1830 begynte en syk dame i Skottland å tale til fremmede i et språk som de ikke kunne forstå. Edvard Irving, som var en veltalende pastor av den skotske frikirke, hørte om det og takket Gud for "fornyelsen" av pinseunderet. I løpet av kort tid begynte "tegnene" å vise seg i hans forsamling, og bevegelsen spredte seg som en ild.

Advokat Robert Baxter, en mann som beskrives som en forstandig og lærd advokat av et rolig temperament, var på Irvings møter. På et møte kom "kraften" over han og i mer enn et år var han foregangsmann i å tale med tunger. Han utga en bok som het "En beretning av fakta" (A Narrative of facts), og han skildrer sine erfaringer veldig grundig. Han skriver: *"Jeg fant at en helt ny og overnaturlig kraft kom over meg, og i de fleste tilfeller drev den meg til voldsomme ytringer. Jeg var under et sådant pinlig press at hvert ord var vridd ut av meg. "Kraften" kom plutselig over meg, og jeg ble løftet i sjelen opp til Gud. Mine flakkende tanker festet seg og min Ånd ble stille. En makt, som jeg ikke kan beskrive, drev meg til å tale noe – noe jeg gyste tilbake for og samtidig nøt. Ordene var en bønn om at Gud ville gi meg den Hellige Ånds gave – gaven til å gjøre under, helbrede, profetere, tale i tunger og tyde tunger. Med "kraften" kom det en sterk overbevisning om at det var Guds Ånd som drev meg til å be. Under bønningen, som ble ledsaget av høye utrop, følte jeg stor glede og fred. Under kraftens innflytelse fikk jeg et utvidet begrep og et klart syn om ting som virkelig var Guds sannheter, mye tale om Kristus og stor glede og frimodighet i bønningen, og tilsynelatende eg meget nært samfunn med Kristus. Jeg kom til den uunngåelige konklusjon at det var Guds Ånd."*

Men Gud åpnet i sin nåde denne manns øyne for sannheten og viste ham at den kraft som behersket ham ikke var av Gud. Han skriver: *"Hendelsen er en etteraping av Åndens gaver. Talen med tunger er en etteraping av tungemålgaven, profetiene av den profetiske gave, slik også med alle de andre "Kraftens" virkninger. Det er Satan som i en Lysets engels skikkelse, så langt det er ham tillatt, etterligner Den Hellige Ånd"* – så mye om Robert Baxter.

Edvard Irving – bevegelsen sammensluttet seg i et kirkesamfunn – den "Katolsk – apostoliske kirke" med apostler og profeter. Den fører nå en hensynkende og døende tilværelse, og vi ønsker fred over dens støv og sørger ikke.

Vekkelsen ved Edwards, Wesley og Finney

Under de store vekkelse som fulgte Jonatan Edwards virksomhet utviklet det seg et fenomen som ble kalt: Å falle under "kraften". Edwards var enig med det til å begynne med, men han oppdaget snart at det var et bedrag og tok avgjørt et standpunkt mot det. Det samme var tilfelle under Wesley sin virksomhet i 1739. I begynnelsen betraktet Wesley slike utbrudd som et bevis på Guds tilstedeværelse, men han ble ledet til å bekjenne sin feiltakelse og advare bestemt mot det. Når Finney på sine møter merket tegn på en usunn opphisselse eller uro, pleide han å oppløse møte og anmode folket om å gå stille og bedende hjem. Den store vekkelsen i 1857 og den største vekkelsen under D.L. Moodys virksomhet var helt fri for utskielser av denne sort. Satan fant det vanskelig å etterligne det.

PINSEBEVEGELSEN

I 1906 begynte i Los Angeles i Amerika en ny bevegelse, den såkalte "pinsebevegelse" som har spredt seg utover verden. Det karakteristiske ved bevegelsen er gjenoppliving av "tungemålgaven". Vi skal i korthet nevne noen av pinsebevegelsens lærepunkter.

1. Bevegelsens ledere lærer at pinsebevegelsen er oppfyllelsen av Joel 3:1. Det er senregnet/høstregnet som nå faller over menigheten. Til det skal vi bemerke at Gud aldri har lovet sin menighet noe "høstregn". "Høstregnet" har Gud lovet "Sions barn" (Joel 3:23). I følge ordet hos Joel 3:1: "Deretter", er pinsebevegelsens "høstregn" kommet litt vel tidlig – for Israel er fremdeles ikke samlet i sitt land og kommet til troen på Jesus som sin Frelser og Messias. Herren er ennå ikke kommet i himmelens skyer, og djevelen går fremdeles løs iblant oss. Guds rike er ennå ikke opprettet på denne jord. Det er derfor umulig at pinsebevegelsen kan være en oppfyllelse av profetien hos Joel – og vi har ingen andre steder i skriften noe løfte om en Åndens utgytelse i de siste tider og en gjenopplivelse av de ekstatiske nådegaver.
2. Pinsebevegelsen lærer at tungemålgaven er et bevis på Åndens dåp og fylde. Bare de som er åndsdøpte vil bli med Herren når han kommer i luften for å hente sin menighet. De oppfordrer derfor alle troende til å søke "Åndens dåp". Vi svarer til dette: Pinsebevegelsens oppfordringer til troende mennesker om å søke "Åndens Dåp" er ubibelsk og villedende – fordi i følge Ordet i 1.Kor 12:13 er alle troende mennesker Åndsdøpt og tilhører Guds menighet. De er alle lemmer på Kristi legeme, og dette blir de ved dåp med Den Hellige Ånd. Pinsebevegelsens påstand om en delvis bortrykking av de troende er i strid med Guds Ord som klart lærer at Kristus er sitt legemes frelser, og at alle de som er hensovet i Kristus og alle de som hører Kristus til i hans komme, vil bli gjort levende, forvandlet og bortrykket til å møte Herren i luften (1. Kor 15:23; Ef 5:23; 1. Tess 4:13-17).

3. Pinsebevegelsen lærer at ved Åndsdåpen blir den gamle synderot tatt ut av de troende. Det er bare å legge seg på "operasjonsbordet" og så utfører den himmelske kirurg "operasjonen" gjennom "Åndsdåpen" og så er man kvitt den gamle syndenaturen – som man ved en operasjon blir kvitt sin blindtarm. Vi svarer: Ved denne "operasjon" skulle den troende da være "syndfri". Den gamle syndegift som flyter i deres blod er rensset ut. De har fått "uskyldig blod" som den Herre Jesus. Den naturlige følge av dette skulle jo da ha vært at et slikt legeme ikke ser forråtnelse – slik som det var med Herrens legeme. Et besøk på kirkegården vil overbevise enhver om at dette ikke er tilfelle med de troendes legemer. Tungemålgaven av i dag kan ikke være den bibelske tungemålgaven som lød på pinsedag, og som fantes i Korinter menigheten. Det er min fulle og faste overbevisning. Den grunner jeg i følgende kjennsgjerning:

- Gud sier i sitt Ord at tungemålgaven hører opp når den fullkomne åpenbaring kommer (1.Kor 13:8-10) – og den er kommet, og tungemålgaven har vært opphørt i menigheten i århundrer.
- Gud har ikke i sitt Ord lovet en fornyelse av tungemålgaven i den siste tid. Jeg er fullt oppmerksom på at Guds Ords kjensgjerninger og sannheter for noen mennesker er av ringere verdi enn deres personlige erfaringer og følelser – men det er frafallets tegn i kristenheten og forandrer ikke Skriftens klare lære.
- Det er ikke i overensstemmelse med Guds hjertelag bare å gi "tungemålgaven" i vår tid. "Tungemålgaven er den mest selviske av nådegavene og derfor den minste. Ville Gud oppleve nådegavene i sin menighet ville han oppleve de største som er til menighetens oppbygging. Gud gir alltid det største og beste når han gir. Jeg har hørt at også nådegaven til å profetere og helbrede skulle være gjenopplivet. Det første er opphørt og den siste har jeg forgjeves speidet etter. Jeg så i Amerika 2 "pinsemenn" "eksperimentere" med syke og helbredelsens nådegave. Jeg gråt i innvendig av sorg og harme over et slikt skuespill, og min sjel fyltes med dyp medlidenhet med de syke – som en etter en kom ned fra plattformen uten å ha blitt friske. Den siste tid vil åpenbare mange slike som forfalsker Guds ord til egen vinning (2. Kor 2:17).
- Det er en kjensgjerning at den Ånd som følger pinsebevegelsen river og splitter Guds folk og bringer ufred, splid og spetakkel blant de troende hvor den får innpass, både i hjemlandet og på misjonsmarken. Jeg har reist i Europa, Asia, Afrika og Amerika, og alle steder så jeg de samme frukter av pinsebevegelsen. Det er ikke Guds Ånd. Det er "ulvens" ånd (Joh 10:12). Guds ånd samler de troende, smelter og forener i Kristi ømme kjærlighet alt som er født av Gud. Jeg kjenner en forsamling der Guds Ord ble forkynt i 30 år til vekkelse for mange syndere og til oppbygging for troens husfolk. I alle disse år forekom aldre vår tids "Åndsdåp" og tungetale. Men da det en dag kom en predikant på taler stolen som hadde opplevd "det nye" og forkynte det smittet det på flere, og det ble straks i forsamlingen 2 åndsretninger som stod skarpt adskilt. Guds menighet har aldri kunnet "fordøye" den Ånd som følger

pinsebevegelsen. Det er et fremmed element som kommer inn i Kristi legeme og som volder tvetydighet og smerter.

- Den uorden som finnes på pinsebevegelsens bønnemøter kan ikke være i overensstemmelse med Gud, som er fredens Gud (1. Kor 14:33-40). Nervøse krampe- og muskelvridninger, skriking som kvinner i barnsnød, galing som haner, gjøing som hunder, brøling som okser er ikke utslag av Guds Hellige Ånd. Jeg vet hva jeg snakker om; At menn snurrer omkring på plattformen og kvinner kastes bakover av "kraften" og ligger og sprelle med begge bena i været mens de kommer igjennom til "Åndsåp" – det er ikke i overensstemmelse med den Gud som sier: La alt skje med sømmelighet og orden.
- En ung kvinne ble omvendt på et av mine møter i en by. Hun reiste siden til sin hjemby og kom da i forbindelse med pinsebevegelsen. En tid etter kom jeg til hennes hjemby, og hun var da på mine møter. Hun satt og skalv og hadde rystelser i sitt legeme. Jeg sa til henne at det hun hadde fått ikke var av Gud. Hun protesterte og fortalte, at siden hun hadde hatt den opplevelsen, var hun blitt så ren og lykkelig. Jeg reiste bort en tid og kom tilbake til samme sted og hadde møter. En av de første som møtte meg var den unge kvinnen. Hun grep min hånd og under sterk bevegelse sa hun: De hadde rett. Det var ikke av Gud. Hun var da blitt fri fra det onde, men hun hadde gjennomlevd en forferdelig tid før hun var blitt fri, og den dag i dag bærer hun merker i sitt sjeleliv ette den krisen. Jeg hadde en venn som var det frommeste, mest gudfryktige og mest uselviske menneske jeg har kjent. Gud brukte ham til mange sjelers frelse. I hans sjel levde hellige lengsler etter Gud, men i sin brennende lengsel etter hellighet gikk han vill. En som hadde opplevd "åndsåpen" la sine hender på ham, og han opplevde "kraften" og fikk tungemålgaven. Siden ble han, kanskje ubevisst for han selv, vrang, selvgod og dømmende, og hans brukbarhet som sjelevinner opphørte. Min sjel gråter av sorg når jeg tenker på denne vennens åndelige utvikling. Da en troende mann søkte en spesialist i nervesykdommer, var det første spørsmål han fikk: Tilhører du pinsemenigheten? Refleksjoner gjør seg selv. Jeg tror ikke at en Ånd som gjør noen mennesker nervøse og sinnssyke, selvbevisste, hovmodige, vrange og vanskelige å omgås, kan være Guds gode, rene og milde Ånd.
- Mennesker i Afrika og Kina kan ved deres fester for avgudene komme i ekstase og tale i tunger. Om dette forteller mange misjonærer. I New York, blant de svarte, som kaller seg "Father Divine" og gir seg selv ut for å være Gud, har sine møter, kommer hans tilhengere under "kraften" og taler i tunger. Det er en kjensgjerning at mennesker som lever i synd har fått Kraften over seg og har talt i tunger, og samtidig som de har fortsatt i sitt syndeliv, har de fortsatt med å tale i tunger. Vi kan ikke tro at Den Hellige Ånd går med på dette. Det må være en fremmed ånd som virker.
- I en bok som nylig er kommet ut og som heter "Synder bak forhenget" fortelles det om barn som Ånden falt på, og de ble ført til helvetes avgrunn og så og hørte de fordømtes piner og verop. Denne boken slukes av mange troned

mennesker, og mange har kalt den for en forunderlig bok om Gud gjerninger. Det er meget bedrøvelig at den åndelige dømmekraft står på et så lavt et trinn blant Guds folk. Da jeg bodde på en liten gård i Amerika og hadde en del høns, sørget jeg alltid for at min lille gutt ikke var til stede når jeg hugget hode av en høne. Han skulle ikke se slaktning, blod og død og motta inntrykk som kunne skade han. Så omsorgsfull og forstandig var jeg som Far, men den Gud, som all farskap kommer fra, at han skulle ta barn og i ånden føre dem til helvete og la dem se og høre den gru og smerte som fortapelsen er. Nei, folk. Ved alt som er sant og riktig og hellig protesterer vi av hele vårt hjerte imot en slik ånd og dømmet den for falsk og uren å være.

- Når Gud som er Ånd vil velsigne et menneske med åndelig velsignelse, setter han seg alltid i forbindelse med menneskets ånd. Han kommer til de aller helligste i mennesket – slik han gjorde i Tabernakelet i gammel tid. Virkningen av den åndelige velsignelsen strømmer ut i sjelen og derfra ut i legemet og styrker det. Når "kraften" i våre dager faller på et menneske, tar den først legemet i besittelse og slår deretter innover i sjelen, og mennesket opplever sin "åndsdåp" og taler i tunger. En velsignelse som kommer til meg gjennom mitt legeme vil jeg ikke ha. Jeg minnes i denne stund pastor C.T. Dyrnes i Amerika. Han var meget urolig og forvirret i sin ånd da denne røren kom til Chicago, og han søkte Gud om lys og veiledning. Mens han en dag lå i bønn til Herren, kom en røst til han: "Er det ikke det samme hvordan og hvorfra du får det, bare du får det"? Han sprang opp fra sin knelende stilling og utropte: "Nei, Herre, jeg vil bare ha det som er fra deg." I samme stund forsvant all uro og forvirring, og en stille dyp fred fylte hans sjel. En pinsemann sa en gang til meg at jeg ville ikke tungemålgaven. Jo, svarte jeg ham; jeg vil ha alt Gud har til sine barn, men jeg vil kun ha det som er fra Gud.
- På frukten skal treet kjennes, sa Herren. En hver åndsbevegelse kjennes og bedømmes etter sine frukter – også pinsebevegelsen. Etter de frukter som her er nevnt, kan "pinsebevegelsen" ikke være av Gud. Dens lærdommer er ubibelske, og det følger en fremmed ånd med den. Dens tungemålgave kan forklares ut fra fysiske, psykologiske eller hypnotiske årsaker. I noen tilfeller er den en "gjenganger" fra Irving-bevegelsen. Etteraping av den bibelske tungetale er et kunstgrep av mørkets fyrste (Ef 6:11).

Med alt dette har vi ikke sagt at der ikke finnes ærlige troende mennesker innenfor pinsebevegelsen. De finnes der. Vi kjenner dem. Men i sannhetens interesse må vi tilføye at de fleste av dem er mennesker som har gjennomlevd en bibelsk omvendelse og opplevd synd og nåde i sitt liv før de kom inn i bevegelsen. De stod i andre samfunn, var støtter eller ivrige menighetsarbeidere, men så kom pinsebevegelsen. De ble grepet av det "nye" og revet ut av deres faste stand, og så kunne de ikke lenger stå med gamle venner som de hadde delt sorg og glede med i mange år. Det er sørgelig, men det er sant. Vi har også bemerket at noen av disse som gikk ut fra andre samfunn og sluttet seg til pinsebevegelsen for å få åndsdåp og tungetale ennå ikke har fått det, skjønt mange år etter. Var det ikke på tide at disse venner gikk veien tilbake til deres gamle hjem? Jeg spør bare. Vi har hørt at noen har anført at det er mange gode mennesker og mye godt i pinsebevegelsen. Til det vil vi svare: Var det ikke noe sant og godt i pinsebevegelsen, så ville ingen sluttet seg til der. Var alt der bedrag, uærlighet og djevleskap ville den ingen fremgang ha hatt. Ingen ville da

brydd seg om den. En venn jeg hadde i Amerika levde av å legge ut rottegift i de store gårdene. Jeg spurte ham en dag hvordan han gjorde det. Han fortalte at han ga rottene laks. Jeg stusset og trodde at han spøkte med meg, men han fortalte, at han selvfølgelig ikke bare ga rottene bare laks, men at han i laksen gjemte giften. Rottene synes om laks, og med laksen fikk de giften i seg. Således er det også i denne sak. Med det som er godt, sant og ekte i pinsebevegelsen smugler Mørkets fyrste det inn som er ubibelsk og uekte. Han er en mester i å kamuflere. I endetiden, som vil være bedragersk, trenger Guds menighet å leve nær Gud for å kunne dømme om de forskjellige ting og holde seg rene og uten anstøt til Kristi dag. La oss ikke glemme at de "hvite djevler" og de "hvite løgner" er de farligste. Noen har sagt at de ikke kan forstå at pinsebevegelsen ikke har rett da det er så mange fromme, folk som hører til der – og at disse skulle være forførrere synes for dem å være umulig. Vi svarer til dette: Det finnes mange typer forførelse. Det er en "rikdomsforføring", en "syndens forføring", og det finnes også en "hellighetens forføring". Med dette mener vi at det er en forkynnelse om full frihet fra synd og den høyeste grad av åndelighet, et budskap om fullkommen seier, et "høyere" og dypere liv med Gud, en salig tilstand med syner og åpenbaringer, og inngangen til dette liv er den såkalte "åndsdåpen". Fra å være "lavspent" blir man "høyspent" – som en uttrykte seg om denne erfaringen. Kjødelige kristne blir ikke fanget ikke "fanget" av de toner. De har ikke gehør for det, men sjeler som har smakt noe av Guds herlighet og har et indre som er fylt med hellig lengsel og dypt begjær etter Herrens samfunn – disse blir mange ganger et lett bytte for denne forkynnelsen. Det åpnes for dem en ny og lettere vei og måte til å oppnå det brennende ønske, det er en "snarvei" til målet, og tar de seg da ikke i akt, vil de bli grepet av de "lokkende" sirene - toner, og de forføres. Jeg kjenner en bror som ble forført av disse helliggjørelses toner. Han lå i støvet for Gud, gråt og ba, bestormet himmelens Gud for å få "Åndsdåpen". Han kom ut av det, og siden advarte han Guds barn fra en åndelighet som ikke hadde noe fundament i skriften og i livets realiteter – en falsk overåndelighet. Vi vil så alvorlig vi kan si til alle troende mennesker: Har du opplevd våre dagers "åndsdåp" med tungetale, så gjør som en ung kvinne i Norge gjorde, da hun hadde fått den opplevelsen. Hun vendte seg til Gud og sa: Kjære Gud, ta dette bort fra meg. Og Gud hørte hennes bønn. Har du ikke hatt denne opplevelsen, så søk den ikke og be ikke Gud om den. Takk Gud for at du er frelst ved Jesu blod, og at du er døpt med Den Hellige Ånd til å være et lem på hans legeme, og jeg vil vise deg en bedre vei. En søster i en by ringte forstanderen i den menigheten hun tilhørte. Hun sa: Å, jeg vil så gjerne tale i tunger. Forstanderen som kjente henne svarte: Søster, jeg skulle ønske du kunne tale rett med den tungen du har.

Kjære venner, å kunne tale rett, sant og kjærlig til venn og fiende med den ene tungen man har, det er den beste tungemålgave. Be om den. Jag etter den. Gud velsigne deg til det i Jesu navn.

ÅNDSFYLDE

Man må ikke kaste barnet ut med det skitne badevannet, sier et gammelt ordspråk, og det må vi huske på i denne sak. Pinsebevegelsens lære om åndsdåp, syndfrihet og tungetale har vi lov å kaste ut som ubibelsk og skadelige lærdommer, men vi må ta oss nøye i akt for å kaste ut de bibelske lærdommer og formaning om vårt forhold til den Hellige Ånd som bor i

oss. En av disse foramningene lyde slik: "Bli fylt av Ånden" (Ef 5:18). Åndsdaopen på pinsedag var et avsluttet verk en gang for alle, som Golgata er et avsluttet verk en gang for alle. Men fylde av Ånde er en handling som gjentas i den troendes liv. På pinsedag opplevde de en fylde av Ånden og senere på salen opplevde den ny Åndsfylde (Apg 2:4). Åndsfylde er en opplevelse som gjentas i den troendes liv så lenge han er på jorden – for Åndsfylde står i forbindelse med den troendes helliggjørelse. Det fremgår klart av fruktene av Åndsfylde overfor Gud, for de troende, for ektefellen, for barn, for tjeneren og for arbeidsgiveren (Ef 5:18-23; Ef 6:1-9). Det er Ånden som fyller, men hva fyller Ånden de troende med? Med Kristus – Den Herre Jesus sa: "Han skal herliggjøre meg, for han skal ta av mitt og kunngjøre dere (Joh 16:14).

1. Den troendes liv er en vekst, og det er Åndsfylde som virker denne vekst. Ånden fyller den troende med Kristi kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, saktmodighet, trofasthet og avholdenhet. Det er Åndens frukt. Det er ikke "fabrikkvarer" på løpende bånd. Det er frukt, og frukt taler om vekst, den vekst som Gud gir i helliggjørelsen (Gal 5:22-23). Jo mer liv, jo mer tid behøves for veksten til modenhet.
2. Den troendes liv er et liv i tjeneste og arbeid. Til dette behøves kraft og visdom. Den Hellige Ånd fyller sjelen med kraft og visdom til tjenesten (Ef 3:16; Kol 1:9).
3. Den troendes liv er et liv under forvandlingens kår, fra herlighet til herlighet etter Kristi bilde, og det er Åndsfylde som forvandler den troendes karakter, sinn og vilje til likhet med Kristus (2. Kor 3:17-18). Sånn åndsfylde er likhet med Kristus. Vi er åndsfylt i samme grad som vi er lik Kristus – ikke mer og ikke mindre. Menigheten i Korint var omvendt, frelst, døpt i vann og døpt i ånden, og de eide alle nådegaver, men de var ikke fylt med Ånden, for de var uåndelige, kjødelige (1. Kor 3:1-3). Kristus hadde ikke ved sin Ånd vunnet skikkelse i dem, og deres vekst var minimal, for de var småbarn i Kristus.
4. De mange forskjellige behov i den troendes tilværelse for livet og tjenesten fylles av Den Hellige Ånd med Kristi rikdomsfylde. Han er rik nok for alle som påkaller ham, og den troende har hele fylde i Kristus å regne med. Les de mange steder i skriften om den tronede rikdom i sin oppstandne og herliggjorte Frelser (Rom 15:13-14; Kol 2:9-10; Fil 1:11; Ef 1:17-23).
5. Den som er fylt av Ånden lever i hellig uvitenhet om sin åndsfylde. Apostlene forkynte ikke om sin pinseopplevelse, men de forkynte Kristus korsfestet og oppstanden i "pinsens kraft", og det er rett. Moses, den Guds mann, visste ikke hvor mye Åndsfylde han hadde. Når han klaget til Gud over byrden av Israel som hvilte på han, viste det seg at han hadde nok åndsfylde til 70 av Israels eldste (4. Mos 11:14-25).
6. Den som blir åndsfylt blir syndefull. Døperen Johannes var fylt med Den Hellige Ånd fra mors liv, men da Jesus kom til han ved Jordans elv og ville døpes av han, sa Johannes: "Jeg trenger til å døpes av deg". Han følte trang til å "skrifte" hos Jesus og få forlatelse og bli døpt. Paulus var fylt av Ånden, og hans erkjennelse av sin egen syndefullhet og uverdighet uttrykker han i følgende ord: Jeg er den minste av apostlene, den minste av alle de hellige, den største blant alle syndere. Det tomme aks stikker rett og høyt opp i luften over de andre, men det aks som har korn, bøyer sitt hode mot jorden. Og jo større og tyngre kornet i akset er, jo dypere vil det bøye

seg. Således er det også med fylden av Ånden. Jo større Åndsfylde mennesket har, jo dypere vil det ligge for Gud og mennesker i erkjennning av deres egen syndighet og uverdighet, og jo mer vil Kristus bli alt for dem i hele deres frelse. Bli fylt av Ånden. Det er en Fars formaning, en Herrens befaling, og en inderlig alvorlig bønn av en øm moder til barna. Det er den tre - enige Gud som uttaler disse ord. La oss høre denne formaningen, lyde Herrens befaling og oppfylle bønner. Hvordan kan vi det?

- a. Ved å slutte med alt som bedrøver og hindrer Den Hellige Ånd i å fylle oss
- b. Ved å lukke hele vårt indre vesen opp for Gud, og la Ånden bli Herre i vårt indre liv.
- c. Ved en daglig, flittig bruk av de fire kanaler der Åndsfylden kan bli oss til del. De er kalt for de fire B'er i kristenlivet, og er Bibelen, Bønner, Brødsbrytelsen og Broderskapet (Apg 2:42). Gud velsigne dere alle til å være overlatt med alle ting til den Herre Jesus; leve hverdagen og søndagen med ham, så vil dere vokse i kristenlivet stille, sikre vekst i alle ting, opp til ham som er hodet, Kristus.

Amen

ET MØTE SOM SKUFFET

Bladet "Kristelig Samling" skrev etter møtet i sitt mai – nummer følgende: I stor forventning valfartet mange mennesker til K.F.U.K's festsal i Store Kanikkestræde onsdag 1. Mai for å høre T.H Mundus tale over emnet: Hva lærer Bibelen om pinsen? Det har lenge vært kjent at T.H Mundus ikke var på linje med den såkalte pinsebevegelsen i Danmark, og det var derfor mange i København som var svært interessert i hvordan dette møte skulle forløpe. Selvfølgelig var man på forhånd klar over at meningene om det oppsatte emnet var meget forskjellige, men ingen hadde tenkt seg at et kristent møte kunne få et så voldsomt forløp som dette fikk. Ustanselig var det sterk uro på tilhørerplassene og mange ganger ble taleren avbrutt. Det var en stor skuffelse og trist for alle parter. Man hadde håpet og ventet at de tilstedeværende rolige og dannede pinselederne skulle få anledning til å stille spørsmål til Mundus etter foredraget, slik det var blitt avertert om i København Dagblad, men en urolig og ubehersket pinsefløy ødela dessverre det hele. T.H Mundus var naturligvis dypt rystet over at han på grunn den veldige uro under talen, ikke så seg i stand til å påta seg ansvaret for en fortsettelse av møte. Og det var derfor dyp skuffelse over hele linjen da Mundus etter sin tale brått avsluttet møte uten diskusjon.

Men mon ikke Gud i sin himmel allikevel var mest skuffet over at hans barn på jorden ennå ikke har fått så mye av Den Hellige Ånds kraft at de rolige og behersket kan drøfte de åndelige spørsmål på et offentlig møte. Kristne skulle dog være i stand til å oppføre seg bedre enn urostifterne på de politiske møtene.

